

POSTANOWIENIE Z DNIA 17 CZERWCA 2003 R.

SNO 32/03

Przewodniczący: sędzia SN Wiesław Maciak.

Sędziowie SN: Kazimierz Jaśkowski, Hubert Wrzeszcz (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny w Warszawie w sprawie dyscyplinarnej sędziego Sądu Rejonowego po rozpoznaniu wniosku obwinionego o wyłączenie od udziału w sprawie wszystkich sędziów Sądu Apelacyjnego

p o s t a n o w i ł:

nie uwzględnić wniosku.

U z a s a d n i e n i e

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego dla okręgu Sądu Okręgowego złożył wniosek do Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej sędziego Sądu Rejonowego obwinionego o to, że:

„1. w okresie od czerwca 2001 r. do 29 listopada 2002 r. nie zastosował się do wydanego przez Sąd Rejonowy postanowienia o zabezpieczeniu powództwa, czego skutkiem stało się prowadzenie egzekucji komorniczej;

2. w pismach procesowych skierowanych do Sądu Rejonowego do akt sprawy sygn. akt (...) ujawnił swoje zaciętrzewienie, skłonność do pieniactwa, poszukiwanie za wszelką cenę możliwości uwolnienia się od obowiązku alimentacyjnego wobec swojego małoletniego syna, które to zachowanie rażąco nie licuje z godnością wykonywanego zawodu;

3. dopuścił się niegodnej stanowiska sędziego pozamerytorycznej polemiki z treścią uchwały Kolegium Sądu Okręgowego z dnia 5 czerwca 2002 r., tj. o przewinienia dyscyplinarne określone w art. 107 § 1 prawa o u.s.p.”

Dnia 29 kwietnia 2003 r., na rozprawie przed Sądem Dyscyplinarnym, został złożony wniosek, w którym obwiniony zażądał wyłączenia od udziału w sprawie wszystkich sędziów Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego (art. 41 § 1 k.p.k. w zw. art. 128 prawa o u.s.p.) oraz zwrócenia się do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy dyscyplinarnej do rozpoznania innemu Sądowi dyscyplinarnemu pierwszej instancji (art. 37 k.p.k. w zw. z art. 128 prawa o u.s.p.).

W uzasadnieniu wniosku o wyłączenie sędziów sędzia Sadu Rejonowego wyraził przekonanie, że „praktycznie wszystkie zarzuty objęte wnioskiem dyscyplinarnym obrazują konflikt o charakterze osobistym” pomiędzy nim a Prezesem Sądu Okręgowego. Wskazując okoliczności, które – jego zdaniem – mogły być źródłem tego konfliktu, wymienił podejmowane przezeń starania o uzyskanie delegacji do Sądu Okręgowego, zakończone negatywną decyzją Kolegium tego Sądu. Nawiązał także do jednogłośnie podjętej uchwały Kolegium Sądu Okręgowego, zobowiązującej go do poddania się badaniu lekarskiemu w celu stwierdzenia zdolności do wykonywania zawodu sędziego oraz do decyzji w sprawie przeprowadzenia niniejszego postępowania dyscyplinarnego, podkreślając rolę Prezesa Sądu jako inicjatora tych działań. Ta sytuacja w powiązaniu z okolicznością, że Prezes Sądu Okręgowego jest sędzią Sądu Apelacyjnego uzasadnia – w przekonaniu obwinionego – wyłączenie od udziału w sprawie każdego sędziego Sądu Apelacyjnego na podstawie art. 41 § 1 k.p.k.

Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny przekazał wniosek obwinionego do rozpoznania Sądowi wyższej instancji, ponieważ sam nie mógł tego zrobić z powodu niemożności utworzenia składu sądu (art. 42 § 4 k.p.k. w zw. z art. 128 prawa o u.s.p.).

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Przepis art. 41 § 1 k.p.k., który – zgodnie z art. 128 prawa o u.s.p. – stosuje się odpowiednio do postępowania dyscyplinarnego, stanowi, że sędzia ulega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, iż mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie.

Treść tego przepisu wskazuje jednoznacznie, że podstawę wyłączenia sędziego od udziału w sprawie stanowi nie tylko osobisty stosunek zachodzący między sędzią a jedną ze stron, ale także inne okoliczności, które mogą wywoływać wątpliwości co do bezstronności sędziego. Przyjmuje się, że strona, domagając się wyłączenia sędziego od udziału w sprawie, powinna wskazać rozsądny, zobiektywizowany powód, zdolny wzbudzić wątpliwości co do bezstronności tego sędziego. Nie wystarczy więc samo subiektywne przeświadczenie strony o uprzedzeniu do niej sędziego, lecz muszą zachodzić poważne podstawy, które wskazują na istnienie obiektywnych przyczyn, uzasadniających utratę zaufania co do bezstronności sędziego.

Tak rozumiana podstawa wyłączenia sędziego nie zachodzi w rozpoznawanej sprawie. Przyczyny, które wskazał obwiniony, uzasadniając rozpoznawany wniosek, nie kwalifikują się jako stosunek osobisty w rozumieniu art. 41 § 1 k.p.k. Nie ma też podstaw do uznania, iż przedstawiona przez obwinionego ocena charakteru stosunków między nim a Prezesem Sądu Okręgowego stanowi – ze względu na fakt, że Prezes Sądu Okręgowego jest sędzią Sądu Apelacyjnego – okoliczność tego rodzaju, że mogłaby ona wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności każdego z sędziów Sądu Apelacyjnego w niniejszej sprawie dyscyplinarnej. Przeświadczenie obwinionego, że wskazana przezeń sytuacja może spowodować obiektywnie uzasadnioną utratę zaufania do bezstronności sędziego jest pozbawione racjonalnych powodów. Nie sposób bowiem przyjąć, aby decyzje dotyczące obwinionego, w których podjęciu - w ramach obowiązków służbowych - brał udział Prezes Sądu Okręgowego, mogły stać się przyczyną uprzedzenia sędziów

Sądu Dyscyplinarnego do obwinionego dlatego, że Prezes Sądu jest sędzią Sądu Apelacyjnego.

Z przedstawionych powodów Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny orzekł, jak w sentencji postanowienia.